

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného, soudce Jana Schneeweise a soudkyně Karly Cháberové v právní věci

žalobce: V. P., narozený X

proti

žalované: státní tajemnice v Ministerstvu průmyslu a obchodu
se sídlem Na Františku 32, Praha 1

o žalobě ze dne 8. 3. 2021 na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti žalované dle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), která měla spočívat v nevydání rozhodnutí o žalobcově žádosti ze dne 21. 5. 2018 o náhradu nemajetkové újmy ve výši 700 000 Kč a náhradu škody ve výši 300 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu (dále jen „předmětná žádost“).

II. Obsah žaloby

2. V žalobě žalobce namítal, že dne 4. 6. 2020 obdržel prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 1 usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2020, č.j. 62 Co 131/2020 – 40, kterým bylo potvrzeno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 4. 2. 2020,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

č.j. 21 C 15/2019 – 27 ve věci žaloby žalobce proti žalované o náhradu škody a nemajetkové újmy, jímž Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl, že po právní moci předmětného usnesení bude věc postoupena žalované.

3. V předmětné věci jde o náhradu škody a nemajetkové újmy, která byla žalobci způsobena nesprávným úředním postupem státního tajemníka v Ministerstvu průmyslu a obchodu JUDr. Ing. R. S., který dlouhodobě neřešil protiprávní postup přímého nadřízeného žalobce – vedoucího mezirezortních záležitostí Mgr. F. N. vůči žalobci, nevyřídil stížnosti žalobce a v souvislosti se služebním hodnocením a osobním příplatkem žalobce vydal nesprávné rozhodnutí.
4. V květnu 2018 požádal žalobce žalovanou v předmětné věci o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 82/1998 Sb.**“). Žalovaná však předmětnou žádost bez bližšího posouzení odmítla dopisem ze dne 19. 10. 2018, č.j. MPO 36635/2018 se stručným sdělením, že na žádost se má aplikovat zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákoník práce**“). Vzhledem k tomu, že žalovaná prakticky odmítla dle zákoníku práce postupovat a v rozporu se závěrem č. 5 ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 3. 6. 2016 nezažádala z moci úřední příslušné řízení, nemohl žalobce postupovat jinak, než podat zmiňovanou civilní žalobu.
5. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2020, č.j. 62 Co 131/2020 – 40 potvrdilo předání zmíněné věci k projednání a rozhodnutí žalované, která zůstala prakticky úplně nečinná a v zákonné lhůtě nevydala příslušné rozhodnutí. V rozporu s § 71 odst. 1 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) nevydala žalovaná požadované rozhodnutí bez zbytečného odkladu, ani do 30 dnů. O předmětné žádosti přitom nebylo rozhodnuto ani ke dni podání žaloby.
6. Žalobce uvedl, že opakovaně a bezvýsledně upozorňoval žalovanou na skutečnost, že rozhodnutí o předmětné žádosti nebylo vydáno a požadoval jeho bezodkladné vydání. Následně se v souladu s § 80 odst. 3 správního řádu obrátil dopisem ze dne 9. 12. 2020 na náměstka ministra vnitra pro státní službu s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Ten však do dne podání žaloby žádné opatření proti nečinnosti neučinil.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě soudu navrhla, aby ji zamítnul. Shrnula procesní postup tak, jak byl žalobcem uveden v žalobě a konstatovala, že jí byl dne 12. 1. 2021 doručen dopis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 11. 1. 2021, č.j. MV-126050/170/SR-2020, který ji informoval, že podal ve věci nároku na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem žalované (dřívějšího státního tajemníka) uvedeného v podání ze dne 29. 4. 2019, ohledně něhož je vedeno občanské soudní řízení u Obvodního pro Prahu 1 pod sp. zn. 21 C 57/2019, návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „**zákon č. 131/2002 Sb.**“).
8. Ačkoliv žalovaná prováděla úkony v řízení s cílem zjistit stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, považovala na za nežádoucí pokračovat v řízení a vydat rozhodnutí o předmětné žádosti, protože další postup v řízení by byl v rozporu s § 2 odst. 4 správního Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

řádu. Pokud nadřízený služební orgán nahlíží na věcnou příslušnost k vydání rozhodnutí o předmětné žádosti tak, že k vydání rozhodnutí je příslušný soud v řízení podle zákona č. 82/1998 Sb., musí k tomu žalovaná přihlédnout.

9. V podání ze dne 18. 1. 2021, č.j. MIPOX03B2MYU, adresovaném zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., odmítla žalovaná svou kompetenci rozhodovat o předmětné žádosti a podala návrh na zahájení kompetenčního sporu. Dopěla totiž k závěru, že úvahy civilních soudů, kterými odůvodňovaly nedostatek své pravomoci projednat a rozhodnout o tvrzeném nároku žalobce, nebyly v souladu s ústavními principy. V nález ze dne 30. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 1/19 dopěl Ústavní soud k závěru, že příslušným k rozhodování o nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy v případě nezákonného rozhodnutí vydaného v řízení ve věcech služby je soud, a nikoliv služební funkcionář. Uvedeným nálezem bylo zrušeno usnesení zvláštního senátu ze dne 15. 1. 2019, č.j. Konf 11/2018 – 16, na něž ve svém usnesení Obvodní soud pro Prahu 1 odkazoval.
10. Žalobce se předmětnou žádostí a následně civilní žalobou domáhal náhrady škody ve výši 300 000 Kč a nemajetkové újmy ve výši 700 000 Kč z titulu nesprávného úředního postupu státního tajemníka, který měl nečinně přihlížet šikaóznímu chování a jednání jeho nadřízeného a neřešit stížnosti žalobce. Dále měla být újma způsobena rozhodnutím státního tajemníka o platu ze dne 27. 4. 2017, které bylo zrušeno rozhodnutím náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 2. 8. 2017, č.j. MV-76402-4/OSK-2017. Státní tajemník vystupoval vůči žalobci v obdobném postavení, jako služební funkcionář vůči příslušníkovi bezpečnostního sboru a závěry shora zmiňovaného nálezu Ústavního soudu jsou tak aplikovatelné i na nyní posuzovaný případ. Bylo by nelogické, aby v případě škody nebo újmy plynoucí z nezákonného rozhodnutí vydaného v řízení ve věcech služby byly závěry Ústavního soudu aplikovatelné a v případě škody nebo újmy plynoucí z nesprávného úředního postupu by neplatily. Vyloučení aplikace zákona č. 82/1998 Sb. ve věci náhrady újmy způsobené nezákonným výkonem veřejné moci vůči státním zaměstnancům podle zákona o 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o státní službě**“) by vedlo ke vzniku paralelní rozhodovací činnosti správních orgánů, což Ústavní soud považuje za nebezpečné rozkolísání přístupu k rozhodování o náhradě újmy způsobené nezákonným výkonem veřejné moci.
11. Dne 9. 12. 2020 podal žalobce nadřízenému orgánu žádosti o vydání opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, kterým se domáhal rozhodnutí o předmětné žádosti. Usnesením ze dne 9. 2. 2021, č.j. MV-126050-21/SR2020 byla uvedená žádost zamítnuta. Vzhledem k tomu, že dosud nebylo rozhodnuto o orgánu věcně příslušném k vydání rozhodnutí o předmětné žádosti, nemohla žalovaná vydat rozhodnutí ve věci. Současně vzhledem k nedostatku věcné příslušnosti nemohla být nečinná. S ohledem na rozdílný výklad věcné příslušnosti k vydání rozhodnutí v předmětné věci bylo povinností žalované požádat o určení věcné příslušnosti zvláštní senát zřízení podle zákona č. 131/2002 Sb.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Ve smyslu § 81 odst. 1 s.ř.s. je soud o nečinnosti žalobě povinen rozhodnout na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

13. Na základě zjištění, že je před zvláštním senátem zřízeným podle zákona č. 131/2002 Sb. vedeno pod sp. zn. Konf 2/2021 řízení o kompetenčním sporu, v němž žalovaná odmítla svou pravomoc k vydání rozhodnutí o předmětné žádosti, přičemž zvláštní senát se v tomto řízení zabýval otázkami významnými pro nyní posuzovanou věc, přerušil soud usnesením ze dne 28. 7. 2021, č.j. 14 A 50/2021 – 23 soudní řízení. Zvláštní senátu následně ve věci rozhodl usnesením ze dne 24. 1. 2022, č.j. Konf 1/2021 – 13 a soud proto vydal usnesení o pokračování v řízení ze dne 29. 3. 2022, č.j. 14 A 50/2021 – 25. Usnesení o pokračování v řízení nabylo právní moci dne 19. 4. 2022.
14. V již zmiňovaném usnesení ze dne 24. 1. 2022, č.j. Konf 1/2021 – 13 zvláštní senát rozhodl, že příslušným vydat rozhodnutí ve věcech vedených u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 21 C 15/2019 a sp. zn. 21 C 57/2019 o náhradu škody a nemajetkové újmy je soud. Zvláštní senát zároveň zrušil Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2020, čj. 58 Co 115/2020 - 50, a ze dne 22. 5. 2020, čj. 62 Co 131/2020 - 40, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 3. 2. 2020, čj. 21 C 57/2019 - 36, a ze dne 4. 2. 2020, čj. 21 C 15/2019 – 27.
15. V odůvodnění předmětného usnesení zvláštní senát konstatoval, že *„Zásadu rovného zacházení upravuje zákon o státní službě prostřednictvím odkazu na zákoník práce jako povinnost služebního orgánu určitým způsobem zacházet se státními zaměstnanci, pokud jde o jejich pracovní a mzdové podmínky, o poskytování jiných peněžitých plnění a plnění peněžité hodnoty, o odbornou přípravu a o příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání. Ze zásady rovného zacházení vyplývá požadavek, aby právní předpisy, kolektivní smlouvy (či praxe služebního orgánu) bezdůvodně nezvýhodňovaly, ani neznevýhodňovaly státní zaměstnance před ostatními srovnatelnými státními zaměstnanci. V případě zákazu diskriminace se jedná o zákaz odlišného zacházení ze stanovených důvodů, jimiž jsou pohlaví (za niž se považuje též diskriminace z důvodu těhotenství, mateřství, otcovství nebo pohlavní identifikace), sexuální orientace, rasového nebo etnického původu, národnosti, státního občanství, sociálního původu, rodu, jazyka, zdravotního stavu, věku, náboženství či víry, majetku, manželského a rodinného stavu a vztahu nebo povinností k rodině, politického nebo jiného smýšlení, členství a činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, v odborových organizacích nebo organizacích zaměstnavatelů. Podstatou diskriminace je právě určité odlišné či rozdílné zacházení (srov. § 16 odst. 3 zákoníku práce), které zákaz diskriminace v rozsahu diskriminačních důvodů činí nedovoleným. Smyslem zákazu diskriminace je zamezit zvýhodňování či znevýhodňování jedinců podle charakteristik stereotypně připisovaných skupině, za jejíž příslušníky jsou považováni. Zákaz diskriminace má pro zásadu rovného zacházení rozhodující význam v tom, že právní prostředky ochrany před porušením zásady rovného zacházení zákoník práce neupravuje. Antidiskriminační zákon v § 10 odst. 1 sice nejprve rozlišuje mezi porušením práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení a diskriminací, v případě nápravných právních prostředků se však již výlučně zmiňuje o upuštění od diskriminace a odstranění následků diskriminace. Z platné úpravy tedy vyplývá, že porušení zásady rovného zacházení je nutno řešit jako případ zakázané diskriminace (viz Pichrt, J., Kaucký, J., Kopecký, M. a kol. Zákon o státní službě. Komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 342 - 343. ISBN 978-80-7598-654-2).“*
16. Na základě této úvahy pak zvláštní senát dospěl k závěru, že *„Aniž by zvláštní senát považoval za nutné se blíže vyjadřovat k otázce, zda žalobou uplatněné nároky je na místě právně posoudit podle zákona č. 82/1998 Sb. (z titulu nesprávného úředního postupu a nezákonného rozhodnutí) Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.*

či zákona o státní službě (z titulu porušení zásady rovného zacházení), je zřejmé, že ani v případě zákona o státní službě by nebyla dána pravomoc navrhovatelů – služebních funkcionářů, neboť v případě nároků vyplývajících z porušení zásady rovného zacházení je podle § 10 odst. 3 antidiskriminačního zákona ve spojení s § 98 zákona o státní službě a § 17 zákoníku práce příslušný rozhodnout soud v občanském soudním řízení ve smyslu § 7 o. s. ř. Protože ani v případě posouzení uplatněných nároků podle zákona č. 82/1998 Sb. nemůže být o pravomoci soudů v občanském soudním řízení žádných pochyb, ostatně ani účastníci v tomto směru nic jiného nenamítají (srov. též § 6 odst. 1 a 6 a § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.), nemůže být dána pravomoc navrhovatelů, jako služebních (správních) orgánů.“

17. Jak vyplývá z výše citovaného usnesení zvláštního senátu, kterým je i v tomto řízení soud vázán, žalovaná neměla pravomoc o předmětné žádosti žalobce rozhodnout, neboť se jedná o rozhodování o nároku, k rozhodování o němž je příslušný pouze soud rozhodující v občanském soudním řízení. Žalovaná tedy vůbec neměla povinnost o předmětné žádosti rozhodnout, a to z důvodu nedostatku pravomoci k vydání takového rozhodnutí. S ohledem na tuto skutečnost tak z podstaty věci nemohla být a není v řízení o předmětné žádosti nečinná.
18. Na základě shora uvedeného tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl.
19. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly.
20. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání, protože s tímto postupem oba účastníci řízení souhlasili (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Praha 31. října 2022

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.